

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

Изх. № ПУ-01-758-⁽¹⁾

гр. Плевен, 2025 г.

ИНЖ. СТАНИСЛАВ СТАНЧЕВ

ДИРЕКТОР НА РИОСВ-ВЕЛИКО ТЪРНОВО

На Ваш изх. № 3518-(2)/26.09.2025 г.

Относно: *Инвестиционно предложение (ИП) за „Възстановяване на ВЕЦ „Орел“ на р. Янтра като руслова МВЕЦ в землището на гр. Габрово, община Габрово, област Габрово“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТАНЧЕВ,

В Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) е постъпило Ваше писмо с искане за изготвяне на становище за горепосоченото инвестиционно предложение (ИП), на основание чл. 4а от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. В изпълнение на разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), БДДР изразява следното становище:

1. Заключение за допустимостта на ИП спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в ПУРБ и ПУРН в Дунавски район

Съгласно представената информация: ИП е за възстановяване дейността на МВЕЦ „Орел“, с използване напора на съществуващото водохващане. Реконструкцията на водохващането ще е по схема с руслова централа открит тип с винтова турбина – без сграда и персонал. Централата ще работи на автоматичен режим. Имотите които ще се ползват за МВЕЦ са: сграда с идентификатор 14218.201.230.1 - за водохващане/бент/; част от поземлен имот 14218.201.279 - началните 8 м за покрит бетонов канал. Основният процес е производство на ел. енергия от МВЕЦ с мощност $P=150$ квт. За целта се предвижда реконструкция за следните съоръжения на водохващането: рибен проход със стъпаловидни басейнчета на левия бряг с край на 10.0 м след яза, с обща денивелация $H=6,2$ т за $Q_{ек}=230$ л/сек; твърд преливник под формата на „П“ пред яза за провеждане част от високите води без савак; възстановяване на 1 бр. плосък затвор с $V/H=4/3.5$ м и преливаема ст. б. стена с $H=1.5$ м зад него; водовземна решетка на десен бряг за водовземане $Q_{вх}=3.0$ м³/с с промивен савак 1×1 м до нея; винтови турбини след решетката с опора на дъно река-основна ф 1400 мм и малка ф 800 мм; контейнер с ел. табло и автоматика, поставен на плоча в началото на канала; ст. бетонов парапет на пасарелката от край до край за обезопасяване на съоръженията. По време на експлоатацията ще се използва дебит до 3.0 м³/с от р. Янтра. Изкопите за стени и фундаменти са в земни и скални почви с дълбочина до $H=1.0$ м. Ще се извършат с къртач - без взрив. Приложени са координатите на водохващането: $N 42^{\circ} 50' 13.2''$ $E 25^{\circ} 20' 19.6''$ с кота дъно река 434.9 м и на заустването $N 42^{\circ} 50' 13.37''$ $E 25^{\circ} 20' 19.85''$ к. 433.3 м.

1.1. План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022–2027 г.

1.1.1. Повърхностни водни тела - ИП попада във водосбора на повърхностно водно тяло (ВТ) с код BG1YN900R1415, с име ЯНТРА и с географски обхват р. Янтра от зоната за защита: РВ

ISO 9001:2015

Certificate No: BG/1398Q/1411

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ № 60

тел.: +359 64 88 51 00

e-mail: dunavbd@bddr.bg, web: www.bd-dunav.bg

„Янтра“; ОВ „Сапатовец“ до вливане на р. Козлята при Габрово. ВТ е естествено, оценено е в умерено екологично и добро химично състояние. В ПУРБ 2022-2027 г. за ВТ е обосновано изключение от постигане на добро състояние по отношение на показателите с отклонение от СКОС на основание чл. 156в от ЗВ. Поставените цели за повърхностното ВТ към 2027 г. са: „Постигане на СКОС за добро екологично състояние по показатели Макрозообентос, Общ азот, Общ фосфор до 2027 г. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро екологично състояние. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро химично състояние“.

Съгласно предоставената информация, реализирането на ИП предвижда водовземане от повърхностен воден обект р. Янтра в количество от 3.0 м³/с за производство на ел. енергия с мощност P=150 кВт, чрез съществуващо водохващане, след реконструкцията му.

Бентът в р. Янтра е построен и използван във връзка с дейността на МВЕЦ „Орел“. Той представлява преградно съоръжение, което прекъсва водното течение и възпрепятства движението на рибите. С реализацията на ИП за изграждане на рибен проход на бент на МВЕЦ „Орел“, съществуващото въздействие от преградното съоръжение в реката ще бъде предотвратено, като ще се възстанови непрекъснатостта на водното течение и миграцията на рибните популации. Подобряване на хидрологичните условия в реката ще създаде предпоставки за подобряване на екологичното състояние на ВТ и постигане на планираните цели за опазване на околната среда.

Водовземането от повърхностния воден обект е възможно да окаже въздействие върху оттока в посочения участък от повърхностното ВТ. При спазване на изискването за осигуряване минимално допустим отток в реката, не се очаква планираните дейности да доведат до негативно въздействие на ниво повърхностно ВТ.

1.1.2. Подземни водни тела (ПВТ) - ИП попада в района на разпространение на ПВТ: с код BG1G0000TJK045 и име *Карстови води в Централния Балкан*. ПВТ е оценено в добро химично и количествено състояние. ИП не е свързано с водовземане от ПВТ и използване на приоритетни и/или опасни вещества. Не се очаква ИП да доведе до пряко въздействие върху ПВТ.

1.1.3. Зони за защита (ЗЗ) на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от ЗВ - ИП попада в: ЗЗ водите от ПВТ, които се използват за питейно-битово водоснабдяване с код BG1DGW0000TJK045; зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи: чувствителна зона с код BGCSARI14 и име *Водосборен басейн на р. Янтра*; зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми с код BG1FSWYN900R1215 и име *РЕКА БЯЛА (ЯНТРА)*. Реализирането на ИП не се очаква да доведе до въздействие върху горепосочените ЗЗ на водите, в случай че бъде осигурена хидравличната свързаност на водното течение в конкретния участък от р. Янтра и се осигурява минимално допустим отток в реката след водовземането.

1.1.4. Санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водовземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ - ИП не попада в СОЗ, определени в съответствие с изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3). ИП не попада в буферни зони около водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, без определени СОЗ по реда на Наредба № 3.

1.1.5. Мерки, заложи в ПУРБ 2022–2027 г., които трябва да се вземат предвид при реализиране на ИП - При реализацията на ИП следва да се спазват приложимите за ИП мерки и действия към тях, планирани в Програмата от мерки (ПоМ) към ПУРБ 2022–2027 г., в т.ч. мерки с кодове на действия: НУ_7_10 *Забрана за нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, с изключение на дейности за осигуряване на енергийната сигурност, удълбочаване на фарватера и коригиране на речното корито за осигуряване/подобряване на безопасно корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав и при дейности за защита от наводнения, както и други дейности съобразени с действащото законодателство*; НУ_10_5 *Забрана за водовземане при маловодие в засегнатите*

райони за всички водни тела (не само за зоните за защита на водите), когато оттокът е по-малък от 10% от средно многогодишното водно количество или от минималното средно месечно количество с 95% обезпеченост към точката на водовземане; DP_2_8 Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата; НУ_10_4 Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока; НУ_11_1 Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.); НУ_11_15 При изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.) да се използват най-добри практики за осигуряване на максимална ефективност и минимизиране на въздействията; НУ_11_5 Въвеждане на условие в разрешителните за водовземане и/или ползване на ВТ на задължителен мониторинг от титуляра на разрешителните, за оценка осигуряването на непрекъснатост на реката и общо хидроморфологично въздействие; НУ_11_6 Изпълнение на собствен мониторинг по съгласувана от БД програма; СА_8_1 Изграждане на съоръжения за измерване на оттока на повърхностите води след водовземни съоръжения или съоръжения за регулиране на оттока.

Реализирането на ИП е в изпълнение на мярка от ПУРБ 2022-2027 г. с код НУ_11 Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и с код на действие НУ_11_1 Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.).

Заключение: Реализацията на **ИП е допустима** спрямо целите и мерките за постигане на добро състояние на водите, определени в ПУРБ 2022–2027 г. и не се очаква да окаже значително въздействие върху водите, при спазване на мерките планирани в плана, в т.ч. мерки от Пом с кодове на действие: НУ_10_5 Забрана за водовземане при маловодие в засегнатите райони за всички водни тела (не само за зоните за защита на водите), когато оттокът е по-малък от 10% от средно многогодишното водно количество или от минималното средно месечно количество с 95% обезпеченост към точката на водовземане; НУ_10_4 Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока; НУ_11_15 При изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.) да се използват най-добри практики за осигуряване на максимална ефективност и минимизиране на въздействията; НУ_11_6 Изпълнение на собствен мониторинг по съгласувана от БД програма; СА_8_1 Изграждане на съоръжения за измерване на оттока на повърхностите води след водовземни съоръжения или съоръжения за регулиране на оттока.

1.2. План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г.

Съгласно ПУРН 2022–2027 г., гр. Габрово попада в район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) с код BG1_APSFR_YN_031. След преглед на картите на заплахата и на риска от наводнения се установи, че сграда с идентификатор 14218.201.230.1 и част от поземлен имот 14218.201.279 (8 м в началото на канала) не попадат в РЗПРН с код BG1_APSFR_YN_031. В ПУРН 2022–2027 г. няма забрани, ограничения и мерки, касаещи реализацията на дейностите в ИП.

Заключение: Реализирането на **ИП е допустимо** спрямо ПУРН 2022–2027 г. Дейностите предвидени в ИП не са в противоречие с предвидените мерки в плана и няма да увеличат риска от наводнения.

ПУРБ 2022-2027 г. и ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район са публикувани на интернет страницата на БДДР <http://www.bd-dunav.bg> – в секция „Планове за управление“.

2. Забрани и ограничения, предвидени в ЗВ, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия, в резултат от реализирането им.

Предвидените в ИП дейности е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове, в т. ч. при не нарушаване на обществените интереси и придобитите права, съгласно чл. 49 от същия закон.

ИП подлежи на разрешителен режим по реда на Глава четвърта от ЗВ (в т. ч. прилагане разпоредбите на чл. 60, във връзка с чл. 44 и чл. 46 от ЗВ и извършване на преценка на искането по критериите на чл. 62 от същия закон), в съответствие с изискванията, определени в *Наредбата за ползването на повърхностните води*.

ИП не попада под забраните на чл. 118ж, ал. 1, т. 1, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗВ.

При реализиране на ИП е необходимо спазване разпоредбите на Глава осма на ЗВ, в т.ч. на забраните на чл. 134 от същия закон. С цел защита от вредното въздействие на водите следва да се спазват изискванията на Глава девета от ЗВ, в т. ч. забраните на чл. 143 от същия закон.

ИП е допустимо по ЗВ и подзаконовите актове по прилагането му, при спазване на гореописаните законови изисквания.

В района на ИП няма налични разрешени и/или съществуващи въздействия. Актуалните регистри на разрешителни и решения, издадени от БДДР с център гр. Плевен са налични на интернет страницата на БДДР в секция „Регистри“.

3. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми.

Реализирането на ИП за „Възстановяване на ВЕЦ „Орел“ на р. Янтра като руслова МВЕЦ в землището на гр. Габрово, община Габрово, област Габрово“ е **допустимо** спрямо ПУРБ и ПУРН в Дунавски район за периода 2022–2027 г., и спрямо ЗВ и наредбите към него. Не се очаква ИП да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на мерките и законовите изисквания, посочени в т. 1.1.5 и т. 2 от настоящото становище, в т.ч.:

✓ За реализиране на ИП е необходимо издаване на разрешително по реда на Глава четвърта от ЗВ и в съответствие с изискванията, определени в *Наредбата за ползването на повърхностните води*;

✓ При спазване на изискванията на мерки от ПУРБ 2022-2027 г. с кодове на действие: НУ_10_5 *Забрана за водовземане при маловодие в засегнатите райони за всички водни тела (не само за зоните за защита на водите), когато оттокът е по-малък от 10% от средно многогодишното водно количество или от минималното средно месечно количество с 95% обезпеченост към точката на водовземане*; НУ_10_4 *Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока*; НУ_11_15 *При изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.) да се използват най-добри практики за осигуряване на максимална ефективност и минимизиране на въздействията*; НУ_11_6 *Изпълнение на собствен мониторинг по съгласувана от БД програма*; СА_8_1 *Изграждане на съоръжения за измерване на оттока на повърхностните води след водовземни съоръжения или съоръжения за регулиране на оттока*.

Реализирането на ИП е в изпълнение на мярка от ПУРБ 2022-2027 г. с код с код НУ_11 *Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите* и с код на действие НУ_11_1 *Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)*.

4. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС

Разпоредбите на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС са **неприложими** за реализирането на ИП.

С уважение,

ЦВЕТЕЛИН ПАВЛОВ

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район“

